

просто машину, а імідж, некую персоналізацію при допомозі свого автомобіля, іменно поєтому в іміджевих рекламних кампаніях ці виробники диференціюються за рахунок враження на клієнта. Автовиробники шукають диференціації і управління, в деякому сенсі навіть маніпулювання враженням на покупця не тільки в іміджевих рекламах, але і в рекламах продажу конкретного модельного ряду.

Функціонування економіки вражень також яскраво виражено в туристичному секторі, і особливо в глобальних рекламах напрямлених на країну. Сектор туризму є об'єктом виробництва нематеріальних благ в сенсі не тільки послуг (готель, гиди і т.д.), але і спогадів, які турист отримує і використовує на протязі довгого часу. В рекламах пробується скласти загальне уявлення про туристичному напрямленні, створюючи найбільш запам'ятовується враження, яке клієнт захоче трансформувати в своє власне шляхом візиту в конкретну країну.

Необхідно відзначити, що економіка вражень, як економіка нематеріального блага, є результатом пошуку диференціації підприємств і пошуку більш персоналізованого задоволення потреб покупців.

Використані джерела інформації:

1. Валерій Пекар «Введення в економіку вражень» <http://pekar.in.ua/ExperienceEconomics.htm>
2. В. Joseph Pine II, James H. Gilmore 1999. The Experience Economy: Work Is Theater & Every Business a Stage
3. Адриан Сливотски.«Міграція цінності.Що буде з вашим бізнесом післязавтра?» 2006.

Рецензент: Бакуменко В.Д., д.держ.упр., професор.

УДК 35:002.8

Власенко О. С.,

ст. викладач кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності, АМУ

НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНЕ ПІДГРУНТЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ІННОВАЦІЙНОЮ СИСТЕМОЮ

Анотація. У статті запропоновано загальну теоретичну структуру та сформувано принципи концепції державного управління національними інноваційними системами. Розроблено класифікацію механізмів державного управління формуванням та розвитком національної інноваційної системи за функціональними ознаками.

Ключові слова: концепція державного управління національними інноваційними системами; механізми державного управління формуванням та розвитком національної інноваційної системи.

Власенко А. С.,
ст. преподаватель кафедры
менеджмента внешнеэкономической
деятельности, АМУ

НАУЧНО-МЕТОДОЛОГИЧЕСКОЕ ОСНОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИННОВАЦИОННОЙ СИСТЕМОЙ

Аннотация. В статье предложена общая теоретическая структура и сформированы принципы концепции государственного управления национальными инновационными системами по функциональным признакам. Разработана классификация механизмов государственного управления формированием и развитием национальной инновационной системы.

Ключевые слова: концепция государственного управления национальными инновационными системами; механизмы государственного управления формированием и развитием национальной инновационной системы.

Vlasenko A.S.,
*senior lecturer of department
of Management of Foreign Economic
Relations,
the Academy of Municipal Management of the
Ukraine*

SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL BASIS OF THE GOVERNANCE MECHANISMS OF THE NATIONAL INNOVATION SYSTEM

Annotation. This article presents a general theoretical framework and shapes the principles of the concept of governance of national innovation systems. Classification of the governance mechanisms of the national innovation system formation and development is suggested.

Keywords: concept of governance of national innovation system; governance mechanisms of formation and development of the national innovation system.

Постановка проблеми. Реалізація курсу переходу країни на інноваційний шлях розвитку шляхом побудови інноваційної економіки, тобто економіки, що заснована на знаннях, не можлива без науково обгрунтованої та практично орієнтованої програми переходу національної економіки в режим інтенсивного інноваційного розвитку в рамках української економічної моделі. Тому, є нагальна необхідність у розробці базових принципів та методологічної основи щодо формування та розвитку національної інноваційної системи (НІС) в Україні.

Мета даного дослідження полягає у розробці теоретичного підґрунтя та принципів концепції державного управління національними інноваційними системами, що є необхідною умовою для створення дієвих механізмів державного управління формуванням та розвитком національною інноваційною системою.

Аналіз наукового доробку. Питання щодо сутності, складових та класифікації механізмів державного управління розроблено такими авторами як Г. Атаманчук, В. Бакуменко, В. Князев, М. Круглов, В. Малиновський, Г. Одінцова, Ю. Сурмін, О. Федорчак. Теоретичні основи національних інноваційних систем закладені такими вченими як Ф. Ліст, К.Фріман, Б.-А. Лундвалл, Р.Р. Нельсон та в подальшому розроблено такими зарубіжними авторами як Б. Годін, С. Едквіст, Г. Досі, Дж. Ніюсі, Д. Морвері, Дж. І. Окслі, К. Павіт, П. Пател, Г. Сілверберг, Л. Соете та ін.. Серед вітчизняних науковців можна виділити В.Гейця, І.Єгорова, В.Мунтіяна, О.Поповича, В.Семиноженка, В.Соловійова, Л.Федулову та ін..

Виклад основного матеріалу. На початку нашого дослідження методологічних засад функціонування механізмів державного управління формуванням та розвитком національної інноваційної системи, слід зазначити, що методологія будь-якої галузі науки: визначається її предметом; обумовлюється загальними концептуальними підходами та досягнутим рівнем наукового знання; є частиною науки і її невід'ємним елементом. Методологія (від грец. μεθoδoλoγίa - вчення про способи; від др.-грец. μέθoδoς з μετά-+ ὀδoς, букв. «шлях услід за чим-небудь» і др.-грец. λόγoς - думка, причина) вчення про методи, методики, способи і засоби пізнання [1, с.77].

Методологія державного управління являє собою складну систему категорій, принципів, норм, цінностей, парадигм, теорій і самих методів, що забезпечує пізнавальну і практичну діяльність.

В результаті дослідження теоретичного підґрунтя механізмів державного управління національною інноваційною системою було виявлено ряд теорій, концепцій, підходів, які формують цілісну методологічну картину у вигляді концепції державного управління національними інноваційними системами.

На нашу думку, концепція державного управління національними інноваційними системами складається з чотирьох базових теоретичних блоків. У першому блоці об'єднані теорії, які лежать в основі формування концепції національних інноваційних систем. Поява другого і третього теоретичного блоку викликана формальними та неформальними інститутами, необхідністю управління ними і які обумовлені рівнем культурного розвитку. До другого блоку було віднесено концепції, що розвивають теорію державного управління і, в більшій мірі, обґрунтовують розвиток та функціонування формальних інститутів.

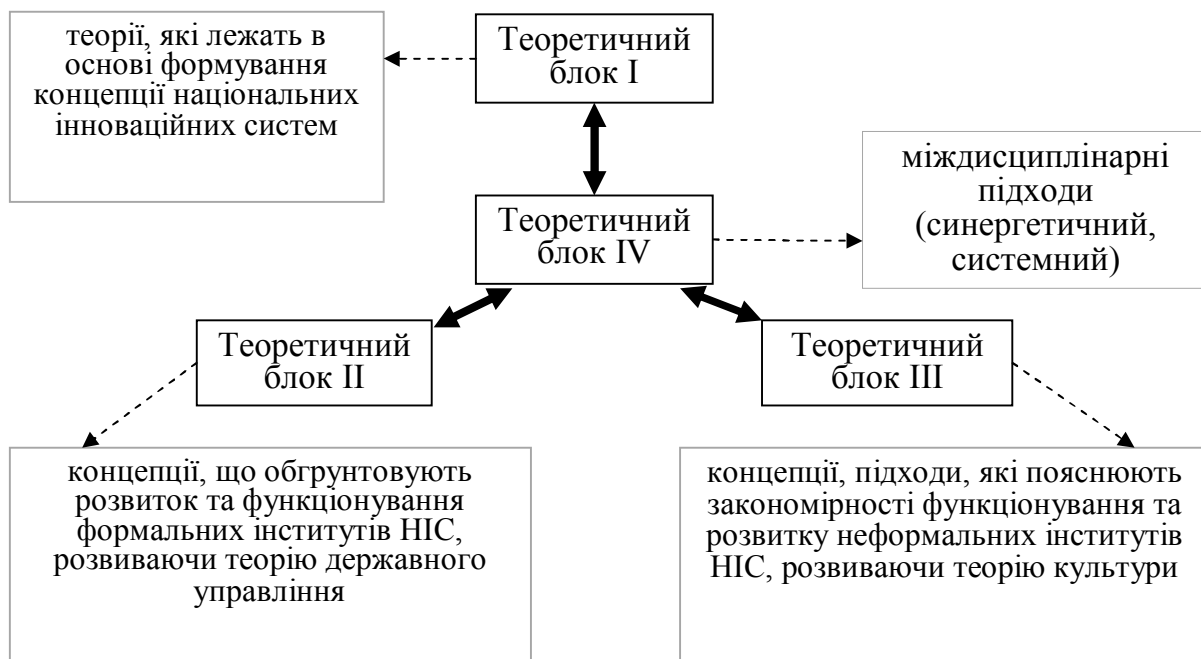

Рис.1 – Загальна теоретична структура концепції державного управління національними інноваційними системами

А до третього теоретичного блоку - підходи, які по своїй суті знаходяться в рамках теорії культури і значно пояснюють закономірності функціонування та розвитку неформальних інститутів. Четвертий блок – міждисциплінарний, який призначений для формування методологічної бази щодо поєднання різних теорій, концепцій, підходів і т.п.. В основі цього блоку лежать синергетичний та системний підходи.

Характеристика теоретичного підґрунтя концепції національних інноваційних систем (Блок I). Теоретичне підґрунтя концепції національних інноваційних систем покладається на три основні теорії: нова теорія економічного зростання; еволюційна економічна теорія; нова інституціональна теорія. Безпосередньо сама концепція національних інноваційних систем ґрунтується на системному підході. Більш детально цей блок розглянуто у статті В. Бакуменка та О. Власенко «Витоки ідеї національних інноваційних систем» [2, с.10-19].

Слід відмітити одну особливість в рамках якої сформуована концепція державного управління національними інноваційними системами: так як нова інституціональна теорія досліджує як формальні інститути, так і неформальні інститути національної інноваційної системи, то доцільно включити в концептуальну схему базових теорій такі як теорію державного управління, так і теорію культури, відповідно. Розробка теоретичних основ розвитку та функціонування формальних інститутів національної інноваційної системи доповнює теорію державного управління, а неформальних – теорію культури.

Теоретичними витокami концепцій державного управління, що обґрунтовують розвиток та функціонування формальних інститутів

національної інноваційної системи (Блок II) є концепція належного врядування (Good Governance) та концепція політичних мереж у врядуванні.

Концепція належного врядування викладена у Європейській Стратегії інновацій та належного врядування на місцевому рівні, що здобула підтримку на 15-й Європейській конференції міністрів, відповідальних за місцеве та регіональне управління (м. Валенсія, 15-16 жовтня 2007 р.) та була затверджена Комітетом Міністрів Ради Європи у 2008 р. [3].

В основу цієї концепції покладено формування державою такої системи цінностей, політики та інституцій, завдяки яким ефективно управління суспільством здійснюється шляхом взаємодії держави, громадянського суспільства та бізнесу. Залучення всіх зацікавлених сторін у процес прийняття рішень сприятиме [4]: більшій легітимності рішень; рішення будуть досконалішими, оскільки буде використовуватись інтелектуальний потенціал на інституційних учасників; громадськість буде більш інформованою щодо інституцій та процедур прийняття рішень; громадяни та інші неінституційні учасники, отримавши досвід, стануть ініціативнішими та самостійними.

Концепцією належного врядування передбачено, що в основу діяльності органів місцевого самоврядування мають бути покладені такі принципи: 1) чесні вибори, представництво та участь; 2) чутливість; 3) ефективність та результативність; 4) відкритість та прозорість; 5) верховенство права; 6) етична поведінка; 7) компетенції та спроможність; 8) інновації та відкритість до змін; 9) сталий розвиток та орієнтація на довгострокові результати; 10) надійний фінансовий менеджмент; 11) права людини, культурне різноманіття та соціальне згуртування; 12) підзвітність [3]. Проблематика впровадження належного врядування знайшла своє відображення в Утрехтській Декларації про належне місцеве і регіональне управління у турбулентні часи: завдання щодо змін [5].

Концепція політичних мереж у врядуванні. На межі ХХ – ХХІ ст.ст. в дослідженні державного управління набув поширення концептуальний напрям, в основу якого покладено поняття «політична мережа» (policy network). Народження концепції політичних мереж має таку ж саму підставу, що й новий державний менеджмент: сучасній державі не вдається самостійно забезпечити задоволення суспільних потреб, відтак назріла потреба замінити ієрархічне адміністрування на нову форму управління.

Р. Родес є піонером в аналізі політичних мереж британського уряду. Політичні мережі він визначає як набір формальних і неформальних інституційних зв'язків між урядовими та іншими суб'єктами, які структуровані навколо спільних інтересів при формуванні громадської політики та її реалізації (впровадженні) [6]. Ці інститути є

взаємозалежними. Політика мереж з'являється внаслідок переговорів між учасниками мереж. Цими учасниками є представники різних професій, профспілок і великого бізнесу.

Теоретичне підґрунтя концепцій, підходів, які пояснюють закономірності функціонування та розвитку неформальних інститутів національної інноваційної системи по своїй суті знаходяться в рамках теорії культури (Блок III) і має такий склад: соціоатрибутивна концепція; духовно-смилова концепція; трансцендентна концепція в рамках якої виділяється окремо релігійний підхід.

Вплив культурних цінностей на розвиток національної економіки, як і вплив системи господарювання на формування культури є очевидним. Так, у своїй роботі «Філософія господарства» С.М. Булгаков стверджує, що «у господарстві твориться культура, вся вона має господарську підоснову...» [7, с.371]. Тому, дослідження теоретичного підґрунтя культури з метою глибшого розуміння механізмів державного управління як національною економікою, так і національною інноваційною системою є актуальним [8, С. 32-41].

В теорії культури відомий вчений в галузі соціальних комунікацій А.В. Соколов виділяє ряд концепцій за допомогою яких культура розглядається з різних точок зору. У своїй роботі «Культура та інформація: методологія співставлення» А.В. Соколов пропонує такі концепції теорії культури [9, с.34-46]: соціоатрибутивна концепція; духовно-смилова концепція (у т.ч. антропоцентристська або гуманістична концепція та інформаційно-семіотична концепція); трансцендентна концепція.

Соціоатрибутивна концепція розглядає культуру як «невід'ємний атрибут людського соціуму, який охоплює все те, що створено руками й розумом людини, всі штучні, а не створені природою явища» [9, с.35]. В рамках цієї концепції культура відображає людську сутність суспільства і пронизує всі без виключення елементи, сторони, стани суспільного життя: сектор економіки; сектор духовного виробництва; сектор державно-політичного управління; сімейно-побутовий сектор. Всі вони взаємодіють один з одним за допомогою комунікаційних інститутів [10, с.134].

Духовно-смилова концепція розглядає соціальної людини на соціологічному і культурологічному рівнях. Виходить з того, що людину від тварини відрізняє духовність, осмисленість та цілеспрямованість дій, тому культуру трактує як світ штучних смислів, які надихають людей і згуртовують їх в якесь співтовариство співтовариство (націю, релігійну або професійну групу).

Основна ідея трансцендентної концепції полягає в тому, що культура, культурні цінності мешкають не в соціальному і не в особистісному часі і просторі, а у вічності. Носії цієї культути - люди [10, с.135]. У рамках трансцендентної концепції ми пропонуємо виділити особливо релігійну концепцію теорії культури на основі робіт таких вчених як М.О. Бердяєва,

С.М. Булгакова, М. Вебера, М.О. Лоського та ін. Економіка реалізує суто земні норми світоустрою, релігія прагне до універсального бачення світобудови. Релігія і економіка близькі, так як за своїми вихідними культурними передумовам висловлюють діяльність єдиного історичного суб'єкта. Починаючи з робіт М. Вебера, зміни в релігійному світогляді прийнято розглядати як фактори, що впливають на генезис капіталістичного підприємництва. Як правило, виділяють протестантську, католицьку, православну, ісламську, конфуціанську і буддистську економічну етику, відзначаючи у зв'язку з цим, що ідея ринкової економіки падає на абсолютно різну ґрунт у різних країнах і обумовлює різноманітність історичних типів господарства.

Методологія дослідження механізмів державного управління національними інноваційними системами базується на синергетичному та системному підходах (Блок IV), який призначений для формування методологічної бази щодо поєднання різних теорій, концепцій, підходів і т.п.

Роль синергетики полягає у виявленні принципово нових закономірностей розвитку, характерних для будь-яких систем (живих, неживих чи суспільних), формування універсальних методів дослідження складних процесів. Синергетика пододала бар'єр диференціації і зробила об'єктом дослідження саме синтез, вона розкриває загальні закономірності еволюції систем будь-якої природи [11, с. 34].

Синергетика методологічно відкрита новим концепціям і генетично пов'язана з теорією систем і кібернетикою, має особливу толерантність до нових методів і гіпотез, філософських традицій різних напрямів.

Провіши детальний аналіз теоретичного підґрунтя концепції державного управління національною інноваційною системою, автором запропоновано принципи концепції державного управління національною інноваційною системою, що поділяються на загальносистемні та системоутворюючі. Дані принципи сформовані на базових положеннях різних концепцій в рамках теорії державного управління, теорії культури, концепції національної інноваційної системи та міждисциплінарних синергетичному та системному підходах. Так, до загальносистемних принципів віднесено: стимулювання розвитку інновацій шляхом інвестицій; адаптивність державної політики економіки зростання до етапів розвитку країни чи регіону; адаптивність державної політики економіки зростання до процесів «творчого руйнування»; еволюційний розвиток економіки; унікальність системи інституцій та її відповідності потребам національної культури суспільства; спадковість загальних принципів державного управління спеціалізованим принципам; взаємодія держави, науки, громадянського суспільства та бізнесу; формування та реалізації політики НІС на основі політичних мереж; комунікативність суспільних інститутів різних секторів; забезпечення якісного рівня

людського капіталу; згуртованість соціологічних груп в межах їх культурологічних рівнів; впливовість релігійного світогляду на генезис економічної системи. А до системоутворюючих – принципи науковості, системності, цілісності, синергетики.

Формування та функціонування механізмів управління національною інноваційною системою обумовлені особливостями, структурою та умовами функціонування самої національної інноваційної системи та еволюцією етапів розвитку державного управління інноваційними процесами, що детально розглянуто в роботах О. Власенко [12], [13].

Разом всі ці умови визначають характер та особливості кожного етапу розвитку державного управління інноваційними процесами і впливають на формування механізмів державного управління НІС.

Для постановки та рішення задач механізмів державного управління національною інноваційною системою нами використовується системний підхід. Цей підхід дозволяє розглянути окремі складові системи з метою осмислення їх структури, організації та інших особливостей, що виявляють закономірності розвитку та вдосконалення механізмів управління.

Значний вклад у розробку системного підходу та організаційних проблем управління виробництвом внесла кібернетика, яка дозволила використовувати принцип “зворотної дії”. В кібернетиці під системою розуміють упорядковану сукупність елементів або частин, що взаємодіють між собою. Для повного опису системи необхідно знати стан елементів, а також стан зв’язків між ними.

Система управління національною інноваційною системою умовно поділена на об’єкт управління та управляючу систему.

Державне управління національною інноваційною системою здійснюється управляючою системою (УС НІС). Структура УС НІС є неоднорідною і залежить від процесів перетворення первинних даних у інформацію з метою прийняття управлінських рішень на державному рівні. Щодо об’єкта управління національної інноваційної системи (ОУ НІС), то тут прийнято відображати рух матеріальних потоків (у виняткових випадках – інформаційних).

В управляючій системі НІС процес управління пов’язаний з рухом інформаційних потоків, які впливають і змінюють об’єкт управління. Фактично, процес або механізм руху інформаційних потоків в управляючій системі НІС є тим підґрунтям для функціонування системи державного управління на основі якого держава задля виконання поставлених цілей, здійснює вплив на систему взаємопов’язаних інститутів новаційної та інноваційної діяльності. Таким чином, процес або механізм руху інформаційних потоків в управляючій системі НІС, з точки зору теорії державного управління відображає дію механізму державного управління НІС. Інформація в УС НІС проходить обробку в три етапи і відображає механізм дії

УС НІС: процес інформаційного забезпечення; процес підготовки інформації для прийняття рішень; процес прийняття рішень. Етапи, що проходить інформація, є, також, і підсистемами, що формують структуру УС НІС.

На першому етапі або в першій підсистемі УС НІС відбувається процес забезпечення інформацією управляючої системи органів державної влади національної інноваційної системи (ОДВ НІС). Досягнення необхідного інформаційного забезпечення для вироблення рішення – завдання аналітичних і спеціальних служб ОДВ НІС. Ефективність використання інформації залежить від здатності ОДВ НІС збирати первинні дані й забезпечення управлінців необхідною інформацією. Первинні дані являють собою вихідні дані, цифри і події. Перетворення даних залежить від ефективності роботи інформаційної системи фірми (окремих працівників, процедур, технічного оснащення, програмного забезпечення, носіїв).

Для ухвалення управлінського рішення необхідно, щоб у відповідні органи керування надходила тільки інформація з необхідними якісно-кількісними характеристиками в належному обсязі й у потрібний час.

Управляюча система процесу управління органів державної влади національної інноваційної системи є складовою управляючої системи економікою держави. І має свої відмінності за рахунок специфіки діяльності, що пов'язана з новаціями та інноваціями. Тому, процес підготовки інформації для прийняття рішень має враховувати ці особливості й подавати інформацію з позицій новаційно-інноваційного менеджменту. Відмінність процесу підготовки інформації для прийняття рішень в новаційно-інноваційній сфері від будь-якого іншого процесу підготовки інформації в управляючій системі полягає у визначенні певних “правил” чи умов за якими здійснюється новаційно-інноваційна діяльність. Ці умови, на нашу думку будуть визначатись такими основними категоріями: принципи державного управління НІС; інструменти державного управління НІС; важелі державного управління НІС; методи державного управління НІС.

Задача управляючої системи НІС - є виконання загальних та спеціальних функцій за допомогою механізмів державного управління НІС. Таким чином, відповідно до класифікації функцій системи державного управління НІС, ми можемо виділити загальні та спеціальні механізми державного управління НІС.

На формування загальних механізмів державного управління формуванням та розвитком НІС прямо впливають функції підсистеми управляючої системи. І, таким чином, визначаємо загальні механізми державного управління формуванням та розвитком НІС: механізм державного управління процесом інформаційного забезпечення управляючої системи НІС; механізм державного управління процесом підготовки та обробки інформації для прийняття рішень управляючою системою НІС; механізм державного управління процесом прийняття рішень управляючою системою НІС.

Спеціальні механізми державного управління формуванням та розвитком національною інноваційною системою визначаються спеціальними функціями управління НІС на формування яких впливає структура об'єкта управління (ОУ) і відповідають за оптимізацію процесів ОУ НІС.

Об'єкт управління національною інноваційною системою складається з трьох основних підсистем. Перша підсистема складається з організації діяльності підсистем НІС. Друга – підсистема інститутів новаційної діяльності. Новаційна діяльність відноситься до сфери створення новизни і виділяє такі види діяльності: наукова, науково-технічна, науково-педагогічна, науково-організаційна. Третя підсистема інститутів відноситься до інноваційної діяльності і охоплює сферу впровадження результатів новаційної діяльності (обслуговування новинок, нововведень). Складовими цієї системи є: виробництво новинок, експертно-правове обслуговування і комерціалізація результатів новаційної діяльності.

Таким чином, на основі виділених підсистем, що виконують спеціальні (спеціалізовані) функції, виділяємо спеціальні механізми державного управління формуванням та розвитком національною інноваційною системою, що складають такі три основні групи: механізми державного управління процесами організації новаційної та інноваційної діяльності НІС; механізми державного управління системою інститутів новаційної діяльності НІС (створення новинок); механізми державного управління системою інститутів інноваційної діяльності НІС (впровадження результатів новаційної діяльності).

Висновки. У статті досліджено ряд теорій, концепцій, підходів, які формують цілісну методологічну картину - теоретичне підґрунтя, яке запропоновано покласти в основу розвитку нового теоретичного напрямку досліджень. Цьому напрямку пропонується така назва: концепція державного управління національними інноваційними системами. В рамках даної концепції у статті запропоновано принципи державного управління НІС. Крім того, виявлено, що на формування механізмів державного управління формуванням та розвитком національною інноваційною системою прямо впливають загальні функції управляючої системи та спеціальні функції, які визначаються структурою об'єкта управління.

Сформоване науково-методологічне підґрунтя надає можливість подальшому розвитку та створенню цілісної системи дієвих механізмів державного управління формуванням та розвитком національною інноваційною системою.

Використані джерела інформації:

1. Методологія: визначення терміну. Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії [Електронний ресурс] // . - Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Методологія>.

2. Власенко А.С. Истоки идеи национальных инновационных систем / В.Д. Бакуменко, А.С. Власенко // Публичное управление: Научный журнал. Е.: Изд-во. - Выпуск 2, Ереван, 2013. – 164 с.
3. The Strategy for Innovation and Good Governance at Local Level [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://www.coe.int/t/dgap/localdemocracy/strategy_innovation/Strategy_Brochure_E.pdf.
4. Шевчук Б. Європейські принципи належного врядування та реформа системи органів виконавчої влади в Україні [Текст]/ Б. Шевчук // Науковий вісник. – 2012. Вип.9. – Демократичне врядування. Науковий вісник Львівського регіонального інституту державного управління НАДУ при Президентові України: Електронне наукове фахове видання. - Режим доступу:
http://www.lvivacademy.com/visnik9/fail/Shevchuk_B.pdf
5. Утрехтська Декларація про належне місцеве і регіональне управління у турбулентні часи: завдання щодо змін (м. Утрехт, Нідерланди, 16-17.11.2009 року) // Кур'єр місцевого самоврядування. – 2010. – № 1. – С. 11-14.
6. Rhodes R.A.W. // Матеріал із Вікіпедії – вільної енциклопедії. - Режим доступу:
http://en.wikipedia.org/wiki/R._A._W._Rhodes
7. Булгаков С. Н. Философия хозяйства / Отв. ред. О. Платонов. — М.: Институт русской цивилизации, 2009. — 464 с.
8. Власенко О.С. Вплив архетипів національної ментальності на формування механізмів державного управління національною інноваційною системою / О.С. Власенко // Публічне управління : теорія та практика : збірник наукових праць Асоціації докторів наук з державного управління. – Х. : Вид-во “ДокНаукДержУпр”. – Спеціальний випуск – Червень, 2013. – 272 с. ISSN 2307-3101 для друкованої версії; 2307-3454 для онлайн-версії журналу. Режим доступу: С. 32-41.
9. Соколов А.В. Культура и Информация: методология сопоставления / А.В. Соколов // Проблемы информационной культуры: сб. ст. — Москва, Магнитогорск: Изд-во Магнитогорской гос. консерватории им. М.И.Глинки, 1997. — С. 34-46.
10. Емельянова Ю. П. Смыслогенетическая концепция культуры в контексте культурологических исследований / Ю. П. Емельянова // Вісник СевНТУ : зб. наук. пр. / Севастоп. нац. техн. ун-т; ред. М. С. Колесов. - Севастополь : Вид-во Севастоп. нац. техн. ун-ту, 2010. - Вип. 103: Філософія. - С. 133-137. - Библиогр. в конце ст.(14).
11. Вірченко В., Кузьменко А. Синергетичний підхід в економічних дослідженнях / В. Вірченко, А. Кузьменко // Вісник КНУ ім. Т.Шевченка. Серія: Економіка № 110. – К. – 2009 р.
12. Власенко О.С. Огляд зарубіжних наукових розвідок з формування національної інноваційної системи / О.С. Власенко // Науковий вісник Академії муніципального управління: Збірник наукових праць: Серія «Управління», Випуск 1/2013 // За заг. ред. В.К. Присяжнюка, В.Д. Бакуменка– К.: ВПЦ АМУ, 2013. – 404 с.
13. Власенко О.С. Еволюція інноваційної політики та інноваційних процесів в умовах переходу традиційної економіки до економіки знань / О.С.Власенко // Актуальні проблеми державного управління : Збірник наукових праць Одеського регіонального інституту державного управління. - Випуск 2(54), 2013. - Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2013. - 228 с.

Рецензент: Бакуменко В.Д., д.держ.упр., професор.